

Björn Westh, løgmálaráðharri, um vitjanina í Føroyum:

Ikki til Føroya at lurta eftir innantómum práti

– Eg havi fingið nógvur burtur úr vitjanini, og havi lært meir um viðurskiptini í Føroyum. Eitt nú, hvussu fólk hugsa, og hví tey hugsa so sum tey gera, sigur Björn Westh

Björn Westh er fegin um, at hann kom til Føroya at tosa við politikarar og vanlig fólk, sum øll hava sagt honum eitthvørt, sum hann ikki visti áður.

Hann heldur ikki, at føroyingar føra seg so nógv øðrvísi fram enn onnur fólk í einum kreppuraktum samfelag.

– Tú segði áðrenn vitjanina, at tú kom til Føroya at lurta eftir, hvat føroyingar høvdu at siga. hevur tú lært nakað av tí?

– Eg havi fingið nógv burtur úr, og havi lært nógv meir um viðurskiptini í Føroyum. Eitt nú hvussu fólk hugsa og hví tey hugsa so sum tey gera, sigur Björn Westh.

– Umframtað, so havi eg høyrð nøkur ítøkilig sjónarmið, sum eg nú fari heim aftur at greiða frá. Eg skilji føroyingar betur nú, og vil gera mitt til, at fáa enda á ósejuni.

Tosa seg til rættis

A ferðini var ein partur av uppgávu at tosa við føroyskar politikarar um bankamálið. Björn Westh greiddi politikararum frá sínum sjónarmiðum, eins og hann nýtti høvi at seta politikararum spurningar.

– Eg havi í samrøðum við føroysku politikararnar, lagt dent á, at danska stjórnin góðtekur, at ein kanning verður gjørd. Vit eru greiðir yvir, at tá vit bjóðaðu føroyingum vanliga serfrøðingakanning, so var tað ikki nóg mikið.

– Tí sigi eg nú: lat okkum gera eitt risastig burtur frá øllum tí, sum vit higartil hava sagt. Vit vilja nú lóggeva á økinum.

– Tað ætlaðu vit ikki í byrjanini, men kjakið seinastu tíðina, og tað, sum eg havi tosað við føroyingar um á ferðini, hevur sannført meg um, at bankakanningin skal gerast nágreiniliga og øðrvísi enn upprunaliga ætlað.

– Eg havi ikki lagt eitt fullfíggjað uppskot fram, av tí at royndir okkara higartil hava víst, at vit ikki hava tosað nógv nógv saman, áðrenn avgerðir hava verið tiknar.

– Tað er tí tilvitað frá mínari síðu, at eg ikki havi eitt lídugt uppskot við mær.

– Lat meg siga tað soleiðis: Tað var ongantíð ætlanin hjá mær at koma til

Føroya við einum fullfíggjaðum uppskoti, við orðunum: –Hetta er okkara uppskot. So mugu tit um tað, hvørt tit vilja góðtaka tað ella ikki.

Til føroyingar at umhugsa

– Tí havi eg sagt politikararunum, at her eru nakrir tankar, sum vit hava gjørt okkum, og sum vit vilja hava føroyingar umhugsa.

– Eg vil ikki hava føroyingar at broyta støðu í málinum, men eg vil fegin vita, hvat tit halda um hetta. Kunnu vit finna fram til okkurt í felag, so lat okkum semjast um tað, sigur Björn Westh.

Björn Westh hevur bert alt gott at bera teimum politikararunum, sum hann hevur tosað við í Føroyum. Allir hava verið fyrirkomandi og lagaligir at tosa við. Hann heldur eisini, at hansara háttur at leggja málið fram, hevur verið gagnligt fyri samskiptið partanna millum.

– Nógvir politikarar komu persónliga til mín og takkaðu mær fyri framløguháttin. Teir vildu bert ikki hava eitt uppskot sendandi, sum teir ikki høvdu ávirkan á. Eg skilji væl, at hetta var ein keðiligur háttur at viðgerða málið í byrjanini, og sum als ikki hevur givið føroyingum eitt mótsæl.

– Nú nýta vit umvenda háttin. Eg vil fara so langt, at eg vil lóggeva á økinum, fyri at vit skulu fáa eina kanning, sum báðir partar kunnu góðtaka, sigur Björn Westh.

Samskiptast um arbeidssetningin

Løgmálaráðharrin hevur ikki bundið seg til ein ávisan arbeidssetning, tí hann heldur, at bankamálið ikki bert snýr seg um partabævaumbýtið, men at eisini onnur mál hanga uppi í hesum. Björn Westh hevur tí tosað við politikararnar um, hvat teir vilja hava við í arbeidssetninginum fyrir kanningini.

– Politikararnir hava sagt mær, at teir ikki vilja siga nakað ávíst um tað, áður enn teir hava sæð endaliga uppskotið. Eg havi sagt teimum, at eg ikki vil gera endaliga uppskotið, áðrenn vit hava viðgjørt málið í felag, sigur Björn Westh.

– Hví hevur danska

Björn Westh: – Í samrøðum við føroyskar politikarar, havi eg lagt dent á, at danska stjórnin góðtekur einakanning. Vit eru greiðir yvir, at tá vit bjóðaðu føroyingum eina vanliga serfrøðingakanning, so var tað ikki nóg mikið. Nú gera vit eitt risastig burtur frá øllum tí, sum vit higartil hava sagt

stjórnin latið málið drigið út, áðrenn tit royndu at bøta um tað?

– Tað kunnu vit bert undrast á dag, men tað hugsi eg ikki um nú. Vit skulu koma okkum burtur úr tí nagga-tódn, sum hevur vart alt ov

leingi. Sjálvandi skuldu vit viðgjørt málið gjølla í februar mánaði, men lat tað fara. Nú er stundin komin, tá okkurt skal henda, sigur Björn Westh.

Á vitjanini var høvi hjá løgmálaráðharranum at

hitta javnaðarfólk. Tað var ikki bert gestabliðni, sum setti dám á hesar fundir.

– Hvussu var tað at taka ímótt affinningunum?

– Tað var eins og at hitta sosialdemokratar á fundi í Danmark. Sjálvandi vóru

atfinningar og spurningar til mín. Tað eri eg eisini vanur við at lofta, serliga í míni tíð sum landbrúks- og fiskimálaráðharr.

Nátúrligt at fólk siga sína hugsan bart út

– Kendist tað ikki lógidi at fáa slíka móttøku, tá tú var gestur her?

– Nei, tað er bert væl, at fólk siga mær, hvat tey hugsa og hvussu vit kenna sína støðu.

– Eg kom ikki til Føroya at hoyra innantómt tos. Eg kom júst, fyri at læra nakað av føroyingum, sum eg ikki visti áður.

– Gjerdist tú klókari?

Jú, tað gjerdist eg avgjørt. Tá tú tosa við so nógv fólk, fært tú innlit í, hvussu trupulleikarnir kennast hjá teimum, sum buggva í Føroyum.

– Eg var varugur við, hvussu ørkymlandi umstøðurnar eru hjá fólk, serstakliga eisini tað, sum liggur aftan fyri spurningarnar. Hvussu burturmist nógv kenna seg, tá umstøðurnar broytast so fullkomiliga, sum hjá nógvum føroyingum í dag, sigur Björn Westh.

– Kennir tú slíka ørkymlan í donskum umhvørvi?

– Nei, ikki rættliga á sama hátt. Hinvegin, tá eg komi út á fundir í Danmark, í økjum har figgjarkeppur av og á taka seg upp, t.d. í landbrúk- og fiskivinnuni, so er ein ávisur líkleiki. Tá koma slíkir spurningar, sum eg havi fingið í Føroyum. Fólk orka ikki krepputið, og halda, at politikararnir mugu taka um endarnar og finna eina loysn, har vanliga menniskjað ikki røkkur.

Fólk viljað hava ein enda á málinum

– Á ferðini í Føroyum havi eg fingið varhugan av, at fólk vilja sleppa viðari. Tað er ikki nóg mikið bert at tosa um bankamálið. Eisini havi eg lagt til merkis, ávisar politiskar spenningar, har flokkar vilja gera sær dælt av ósejuni millum londini, eitt nú við at fáa síni politisku sjónarmið fram, sigur Björn Westh.

– Danska stjórnin kom rættliga seint inn í myndina, tá kreppan tók seg upp. Kenna tit tað sum skulu tit rudda upp eftir 10 ára Schlúther stýrið?

– Í áttatiárunum fóru vit alt ov lætt um búskapar-